

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

91. De simonia in permutatione & locatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

De simonia in permutatione, & locatione.

CAPVT XCI.

Non solum in venditione, sed etiam in permutatione sacerdotiorum simonia potest accidere.

Erga quam dico primo. Permutare spirituale temporali officio, simonia est; vt, si quis sacerdotium officio seculari permutaret.

Dico secundo, Etiam est simonia, spirituale beneficium permutare cum illo spirituali, quod maiori ex parte temporale est; & hoc modo permutare beneficium cum pensione, simonia est.

Dico tertio, etiam permutare beneficium, simonia est, nisi adsint debita conditiones. Et quamuis Innocen. putet hoc ad esse intelligendum de beneficijs in eadem Ecclesia, & eiusdem qualitatis, tamen Syl. v. permutatio, §. i. melius dicit, vniuersaliter intelligendum esse, de quorumcumque beneficiorum permutatione: nam vniuersaliter prohibetur, cap. quassum, de rerum permutatione.

Conditiones autem sunt tres assignatae à Tabiena, beneficium. 3. §. 16.

Prima, ne sit ista permutatio sine facultate superioris. Vocamus autem in hac parte superiorem, illum, qui potest beneficia illa conferre. Quoties ergo sine licentia fit, simonia est.

Secundo, vt non fiat absolutum pactum permutationis ante facultatem. Possunt quidem illi tractare de permutatione, sed non pacisci absolute, nisi in ordine ad superiorem, in cuius manu sunt beneficia relinquenda; quamuis possint renunciari in eius manus cum conditione permutationis: pacisci autem absolute inter se, simonia est.

Tertia, ne intercedat spirituale pretium in permutatione. Si quis enim pretium daret alteri, quia alterum beneficium maioris est dignitatis, simonia esset; quamuis, cum vnum beneficium pinguius est, licitum sit exigere pensionem aliquam pro satisfactione fructuum, vt habetur e. ad quaestiones, de rerum permuta. sed id non debet fieri, quin exprimat pensio ipsi Papae, vt dicit bene Soto lib. 9. q. 7. art. 2. Adde, permutationem non debere fieri ob aliquod commodum temporale, vt pretium: tunc enim simonia esset; vt, si quis permutaret beneficium cum altero, vt eius soror nuberet fratri suo, aut re-

mitteret iniuriam, aut ob aliquid tale. Permutatio ergo, his conditionibus positis, licita est; cum verò vna deest, committitur simonia. Quando duæ priores deficiunt, simonia est de iure positivo; quando verò duæ posteriores, est contra ius divinum: nam iam est venditio, & emptio quædam rei spiritualis.

Atque hæc de permutatione notanda sunt. Simonia etiam committitur in locatione sacerdotiorum, & spiritualiũ. Erga quam dico aliqua.

Primò: Locare potestatem iurisdictionis, seu vices spirituales, simonia est: V. g. si quis Episcopus locet suã potestatem iurisdictionis supra alios, simoniacus est. Similiter, si curatus potestatem ministrandi sacramenta locet, simoniacus est. Ita habet Sylu. ver. simonia, §. 14.

Dico secundo: Locare, aut vendere obventiones, & oblationes ecclesiasticas, non est simonia; v. g. si Episcopus locet, aut vendat commoda, quæ sibi obveniunt ex iurisdictione. Similiter, si curatus vendat, aut locet, quæ in ecclesia sibi offeruntur, non est simonia.

Ita habet Sylu. ver. simonia, §. 14. Notat tamen, cum huiusmodi venduntur, aut locantur, non est peccatum mittendus laicus recipere, & in ecclesiam ad oblationes colligendas intrare, sed clericus est substituendus, qui pro illo huiusmodi munus accipiat.

Dico tertio: Non est simonia, vendere, aut locare fructus beneficiorum, aut sacerdotiorum, si fiant ad concessum tempus. Ista est communis omnium, sed tamen variant in temporis quantitate.

Est enim extrauag. ambitiosè, de rebus eccles. ex Paulo secundo, vbi solum conceditur huiusmodi alienatio ad triennium, & alienantibus vltra hoc, infligitur excommunicatio Episcopalis, & ipso iure, priuatio eorundem beneficiorum. Et, si ista Paulina vbiq; seruaretur, & recepta esset, non esset controuersia; sed non ita est, vt dicit Nauar. cap. 27. summæ, num. 149. & Caret. verb. excommunicatio: in multis enim locis non seruatur: & nullibi quantum ad pœnam priuationis beneficiorum.

Vbi autem non seruatur, Nauar. dicit posse locari, aut vendi huiusmodi fructus ad septennium, secundum ius, ea. que relam, ne prælati vic. su. sed ex hoc capite solum habetur,

quòd Papa iussit locantem ad septennium stare pacto, non tamen determinauit, non posse vltra hoc tempus locari huiusmodi redditus. Ob id Syluest. ver. locat. §. 3. & Tabien. eod. ver. dicunt posse per modicum tempus, id est, per nouem annos: in iure enim tempus modicum, est minus decem annis. Tamen Panorm. c. querelam, allegato, dicit posse per tempus vitæ locantis, locari, & vendi fructus, etiam sine licentia superioris; nec est vllò iure prohibitum hoc. & allegat Hostien. ad hoc; & Federicum.

Immò idem Syluest. ver. simon. §. 14. dicit, non est prohibitum iure, vendere fructus sacerdotis ad vitam; licet non sit honestum facere: & ego ita credo. Vbi ergo Paulina non est recepta non est simonia locare fructus, ad quodcumque tempus. Paulus Quartus renouauit bullam Pauli II. faciens nullas locationes, vltra triennium, sed non est etiam in via. Alia dici poterant de locatione, sed parum pertinent ad presens institutum. Vide Summistas, ver. locatio, & etiam versalienatio, qui alia circa hoc dicunt. Hæc tamen tria dicta seruent. Vide Conc. Trid. Sess. 25. c. 11. vbi statuitur circa locationes, ne fiant in præiudicium succedentium in beneficijs, quando factæ fuerunt anticipata solutione.

De Simonia in pensionibus.

CAPVT XCII.

Superius plura, diximus de pensionibus, nunc pauca, quæ ad simoniam spectant, addemus.

Dico primò; pensiones, quæ loco beneficiorum dantur, ut, quæ dantur pro adiutorio in officio spirituali, aut pro aliquo officio spirituali, non licet emere, aut vendere, absque simonia: sunt enim pro spiritualibus habendæ, cum loco beneficiorum institutæ sint.

Dico secundo, sæculares illæ pensiones, quæ dantur ob sæculare officium erga Ecclesiam, ut militibus, aut clericis dantur, vendi, & emi possunt absque simonia. Ita habet Sor. lib. 9. quæ. 7. art. 2. Atque huiusmodi sunt illæ, quæ vocantur commendæ.

Dico terciò, pensiones hæc, quæ ob resignationem alicuius

benef.